

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

@naturvardsverket.se

Ärendenummer: NV-09062-20

Naturvårdsverkets samrådsunderlag för Regeringsuppdrag om genomförande av artikel 22 om Bioavfall

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige tackar för att vi har fått möjlighet att få lämna synpunkter.

Energiföretagen Sverige tillstyrker att definitionen av matavfall tas bort, men då begreppet är allmänt vedertaget av allmänheten, önskar vi att det läggs in som en sammanfattande benämning i definitionen av livsmedels- och köksavfall i 1 kap. 5 § 2. Avfallsförordningen.

Fasta biobränslen bör hanteras på samma sätt oavsett lagstiftning

Energiföretagen Sverige anser att det är problematiskt att träd hanteras olika om de står i en skog eller i en trädgård. Att försvåra för att bioavfall från trädgårds- och parkavfall, tätortsområde och underhåll av vägar och järnvägar gå till förbränning eller produktion av biokol, utan i stället bör komposteras är inte rimligt. Många trädgårdsföretag och kommuner har problem att bli av med park- och trädgårdsavfall. Vi anser heller inte att exempelvis röjning av sly i ledningsgator för elöverföringsledningar ska klassas som bioavfall.

Park- och trädgårdsavfall, 3 kap. och s. 3

Det är bra att biologiskt nedbrytbart trädgårds- eller parkavfall definieras som bioavfall. Det underlättar genomförandet av hållbarhetskriterier för fasta biobränslen enligt *”Regeringens proposition 2020/21:185 Hållbarhetskriterier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet”*. Det är viktigt att tydliggöra status för park- och trädgårdsavfall samt biomassa från tätortsmark och underhåll av vägar och järnvägar, om det kommer från annan mark än skogs- och jordbruksmark. Det är också viktigt att den typ av bioavfall direkt kan levereras till värmeverk i stället för att levereras genom kommunens avfallshantering.

Under kapitel 3 står: *”Bioavfall ska sorteras ut och samlas in separat. Park och trädgårdsavfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat bioavfall. Park- och trädgårdsavfall får blandas med annat bioavfall om det underlättar insamling eller annan hantering som är godtagbar från miljösynpunkt.”*

Vidare skriver Naturvårdsverket på sidan 4: Frågan är om man bör tolka park- och trädgårdsavfall bokstavsrent, dvs. enbart avfall som kommer från skötsel av just parker och trädgårdar eller om det är ändamålsenligare att ge begreppet en bredare tolkning där även avfall från skötsel av vägar/järnvägar eller gröna ytor som inte är parker och trädgårdar ingår. Ytterligare fråga är om även avfall från borttagande av växtlighet inför exploatering eller sanering av fastigheter borde ingå i begreppet.

Med Naturvårdsverkets förslag som utgångspunkt kan en bredare tolkning av park- och trädgårdsavfall ge utökade skyldigheter för kommunerna, och öka behovet av transporter, utan någon miljönytta. Bioavfall från såväl infrastrukturprojekt som underhåll av vägar och järnvägar skickas idag direkt till våra värmeverk. Även park- och trädgårdsavfall transporteras direkt till värmeverk och kraftvärmeverk. Möjlighet att kompostera den typ av bioavfall är idag mycket begränsad av tekniska och ekonomiska skäl. Att ge kommunerna ansvar till separat insamling av park- och trädgårdsavfall och annat bioavfall än livsmedels- och köksavfall riskerar att försvåra möjlighet till direkta transporter till värmeverken och därmed öka administrationen och transportkostnaderna samtidigt som det innebär risk för ökat miljöavtryck.

Energiföretagen anser att kommunens insamlingskyldighet bör tydligt avgränsas till livsmedels- och köksavfall.

Energiföretagen Sverige anser också att park- och trädgårdsavfall får blandas med varandra och med annat biologiskt nedbrytbart avfall om det underlättar insamling eller annan hantering som är godtagbar från miljösynpunkt.

Förbud mot förbränning av separat insamlat avfall, s. 2

Naturvårdsverket skriver "19 § Avfall som har samlats in separat för att förberedas för återanvändning eller för att materialåtervinnas får inte förbrännas.

Första stycket gäller inte avfall som har producerats vid behandling av avfall, inbegripet sådan beredning före behandling som avses i R 12 i bilaga 1, om förbränning är den lämpligaste behandlingen enligt 15 kap. 10 § miljöbalken, och park- och trädgårdsavfall som innehåller arter som omfattas av förordningen (2018:1939) om invasiva arter."

Energiföretagen Sverige anser att det idag saknas förutsättningar för att kompostera park- och trädgårdsavfall som samlas in separat. Park- och trädgårdsavfall och bioavfall från infrastrukturprojekt eller underhåll av vägar och järnvägar skickas till värmeverk för energiåtervinning och ger el och värme. Dessa bioavfall bör likställas med övriga fasta biobränslen från skogsindustrin eller grenar och toppar (grot) som tas ut från skogen. Det är inte rimligt att påtvinga kommuner eller verksamhetsutövare att behandla den typ av biobränslen genom kompostering. Det ökar inte miljönyttan. Det är bra om dessa flöden ingår under begreppet bioavfall eftersom dessa inte täcks av annan lagstiftning som reglerar fasta biobränslen från skog- och jordbruksmark men det bör inte innebära förbud mot förbränning, om förbränning anses som den lämpligaste behandlingen vilket ofta är fallet idag.

Energiföretagen föreslår att undantaget ändras till följande:

Första stycket gäller inte avfall som har producerats vid behandling av avfall, inbegripet sådan beredning före behandling som avses i R 12 i bilaga 1, om förbränning är den lämpligaste behandlingen enligt 15 kap. 10 § miljöbalken, och park- och trädgårdsavfall och liknande bioavfall från tätortsområden, infrastrukturprojekt och underhåll av vägar, järnvägar, eller annan transport- eller energiinfrastruktur.

Första stycket gäller heller inte för matavfall om det av hälso- eller miljöskyddskäl krävs skyndsam avfallsbehandling och där det saknas alternativ till energiåtervinning.

Framställning av biokol

Det är otydligt om biokol träffas av detta förslag. Det finns en risk att pyrolys ses som en typ av förbränning. Det ska framgå i ändring av regelverk att framställning av biokol är att betrakta som materialåtervinning.

Övriga synpunkter

Energiföretagen Sverige föreslår ett tydligare generellt krav på utsortering, separat hantering och materialåtervinning samt möjlighet till undantag från detsamma. Exempelvis bör det finnas möjlighet för bioavfall att blandas och behandlas tillsammans med annat biologiskt avfall, för att ge möjlighet för exempelvis köksavfallskvarnar och livsmedelsavfall från industrin, att lämnas till en VA-anläggning för rötning med avloppsvatten om det är en lämplig lösning.

Energiföretagen Sverige är negativ till att öppna för att samla in förpackningar med matavfall eftersom vi i Sverige inte komposterar matavfall i särskilt stor utsträckning idag och plastförpackningar kräver kompostering dvs bryts inte ner i rötkammare. Det innebär att det blir svårare att återvinna både förpackningar och matavfall om dessa flöden blandas ihop. Även för matavfall m.m. finns situationer då tekniska fel i processer och liknande kräver en alternativ och snabb behandling för att hantera miljö- och hälsoskyddsaspekter. I sådana fall kan förbränning med energiåtervinning vara ett nödvändigt alternativ. Vi avstyrker mot denna bakgrund ett absolut förbud mot förbränning av bioavfall.

Konsekvenser för energiåtervinning och energibranschen

Vi bedömer att förslagen har volymmässigt begränsade effekter för energiåtervinning i avfallsförbränningsanläggningar men skulle leda till omotiverat stora praktiska problem med avfallsbehandling och där energiåtervinning av tekniska, ekonomiska och miljömässiga skäl är den effektivaste avfallsbehandlingsmetoden i jämförelse med annan återvinningsmetod.

Stockholm som ovan

Henrik Wingfors

Enhetschef, Energisystem

Energiföretagen Sverige